

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620200443
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620200443.5

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci navrhovateľa: A. R., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu R. XX, okres M. G., E. A. proti manželke navrhovateľa: Q. R., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XX, okres M. G., E. A., v súčasnosti bytom O. E. XX, M., E. A. U., zastúpená advokátom JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., so sídlom Štúrova 19, Liptovský Mikuláš, IČO: 37 980 548, v konaní o rozvode manželstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode: T. R., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu R. XX, okres M. G., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie :

1. Matka j e o p r á v n e n á telefonicky komunikovať s maloletou T. R., nar. XX. X. XXXX prostredníctvom telefónu otca maloletej každý utorok a sobotu od 17.00 do 18.00 hod., so začiatkom telefónneho hovoru o 17.00 hod.

2. Otec j e p o v i n n ý zabezpečiť v určenom čase každý utorok a sobotu od 17.00 do 18.00 hod. prístup maloletej k mobilnému telefónu otca tak, aby mala možnosť telefonovať s matkou.

II. Neodkladné opatrenie t r v á do právoplatného skončenia konania vo veci samej o rozvode manželstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode sp. zn. 9P/22/2020.

o d ō v o d n e n i e :

1. Na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sa vedie konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Súd určil termín pojednávania na 7. 9. 2020. Návrhom doručeným súdu 4. 5. 2020 žiadala matka prostredníctvom splnomocneného zástupcu, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, že matka je oprávnená komunikovať s maloletou T. R. prostredníctvom svojho mobilného telefónu a mobilného telefónu otca v dňoch utorok a sobota v každom kalendárnom týždni v čase od 17.00 do 18.00 hod. Otec je povinný zabezpečiť prítomnosť maloletej T. R. v určenom čase pri svojom mobilnom telefóne a umožniť matke telefonicky kontakt s maloletou.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, ona žije a pracuje v E. A. U.. Dieťa je v starostlivosti otca. Z dôvodu ochorenia COVID 19 sa nemôže dostať na Slovensko. S dcérou sa snažila kontaktovať aspoň telefonicky. V tomto jej bolo zo strany otca bezdôvodne bránené. Dcéru videla naposledy vo februári, keď bola na dovolenke a neskôr sa s ňou s kontaktovala telefonicky cez aplikáciu Messenger. Vo februári bola dcéra u staršej sestry, ktorá jej ju dala k telefónu. Kvôli ochoreniu COVID 19 sú materské školy sú zavreté. Otec odmieta posilať dcéru na návštevy k staršej sestre a odmieta akékoľvek pokusy matky o nadviazanie kontaktu s dcérou. Zablockoval jej telefónne číslo a

matka nemá žiadnu možnosť komunikácie s dcérou. Matka nemá žiadne informácie o jej zdravotnom stave a ako sa jej darí. Má obavy, aby vzhľadom na vek dcéry aj ovplyvniteľnosť zo strany otca, ak táto situácia bude dlhodobá, že sa vytratí ich vzájomný vzťah a dcérka o ňu prestane mať záujem. Osobný kontakt s dcérou momentálne nemôže realizovať, kým štáty uvoľnia opatrenia a bude možné cestovať cez hranice. Preto má záujem o kontakt s dcérou prostredníctvom telefónu alebo elektronicky, v čom otec bezdôvodne bráni. Ona má dcérku rada, chýba jej a mrzí ju, že s ňou stráca kontakt. Neodkladným opatrením chce zabezpečiť záujem dcéry o styk s obidvomi rodičmi a udržanie rodinných väzieb s matkou. Styk nie je možné realizovať z dôvodu geografickej vzdialenosti a bezpečnostných opatrení štátov proti šíreniu ochorenia COVID 19. Preto chce upraviť styk pomocou elektronických prostriedkov. V živote dieťaťa je úloha obidvoch rodičov nenahraditeľná a je v záujme dieťaťa, aby nestratilo kontakt s matkou. Starostlivosť o dieťa zahŕňa nielen zabezpečenie materiálnych potrieb, ale aj nemateriálnych, ktoré podporujú formovanie osobnosti dieťaťa. Nie je dôvod, aby rodič, ktorý má v starostlivosti dieťa znemožňoval druhému rodičovi styk s ním. Akákoľvek deformácia vzťahu rodiča a dieťa môže byť v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe len ťažko napravitelná. Je zodpovednosťou otca, aby v záujme dieťaťa pozitívne vplýval na dieťa a viedol ju k pozitívnemu vzťahu k matke. Je úlohou otca zhodne na dcérku pôsobiť a zdôrazňovať dôležitosť styku a kontaktu s matkou. Je potrebné rešpektovať právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, prihliadať na záujem dieťaťa, jeho citové väzby a vývinové potreby, stabilitu a schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Otec bráni akémukoľvek kontaktu matky s dcérou.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

4. Civilný mimosporový poriadok ako špeciálny právny predpis v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (vo veci ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých). Žiadne z ustanovení Civilného mimosporového poriadku nie je možné aplikovať na styk matky s maloletou prostredníctvom telefónu. V § 325 ods. 2 Civilného sporového poriadku sú demonštratívne uvedené len niektoré príklady neodkladných opatrení. Súd aplikoval Civilný sporový poriadok ako všeobecný právny predpis (§ 2 ods. 1 CMP). Rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej je značne zúžený.

5. V zmysle článku 5 zákona o rodine je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Medzi tieto kritériá patrí aj citový vývin dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, vystavenie dieťaťa konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi. Je predovšetkým právom dieťaťa, aby malo zachovaný vzťah s obidvomi rodičmi. V prípade rozvádzajúcich sa rodičov je dôležité, aby sa partnerské problémy rodičov neprenášali do vzťahov k dieťaťu. V správe kolízneho opatrovníka z 22. 4. 2020 sa uvádza, že matka maloletú nekontaktuje a neozvala sa jej ani počas vianočných sviatkov. Maloletá sa niekedy na matku pýtala. Kolízny opatrovník vychádzal z vyjadrenia otca. Maloletá má poruchu reči a pravidelne navštevuje logopéda. Logopéd odporučil maloletej základnú školu pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou v C.. Otec s maloletou navštevuje psychologičku PhDr. L. D.. Medzi vyjadrením otca a matky je rozpor v tom, že matka uvádza, že otec jej bráni v telefonickom kontakte s dcérou a otec uvádza, že matka maloletú nekontaktuje. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania na rozdiel od konania vo veci samej zúžený. Matka a dieťa nežijú v spoločnej domácnosti. Kontakt matky s dcérou je obmedzený vzdialenosťou bydlísk vo dvoch rôznych štátoch (E., E.) a súčasne opatreniami týchto štátov proti šíreniu nákazlivej ľudskej choroby COVID 19. Zlé partnerské vzťahy rodičov maloletej komplikujú prístup matke k dieťaťu. Súd mal preukázanú nevyhnutnosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, aby nedošlo k úplnému odcudzeniu maloletej s matkou. Nariadením neodkladného opatrenia bude mať maloletá zabezpečenú možnosť pravidelne komunikovať s matkou. Konanie o rozvod je spojené s úpravou pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, ktoré zahŕňa aj rozhodovanie o styku rodiča s dieťaťom, z toho vyplýva osvedčenie dôvodnosti uplatneného nároku. Rodičia sa majú správať tak, aby dieťa nevystavovali konfliktu lojality a pocitom viny. Nie je v záujme dieťaťa, aby bolo vystavené tlaku rodičov. Je potrebné citlivo vnímať potreby dieťaťa, jeho pocity a dopriať mu čas na obnovenie dôvery. Nie je v záujme dieťaťa, aby vyrastalo s pocitom, že niektorý z rodičov o neho nemá záujem a opustil ho. Dieťaťu je potrebné umožniť, aby si samo utvorilo názor na každého z rodičov vychádzajúci z osobných skúseností dieťaťa a nie sprostredkovaných. Takýmto

spôsobom je možné predchádzať, aby nedochádzalo k neodôvodnenému odmietaniu jedného rodiča dieťaťom alebo idealizovaniu rodiča. Súd nariadil neodkladné opatrenie, ktoré umožňuje dieťaťu a matke styk prostredníctvom telefónneho hovoru, kým nebude rozhodnuté vo veci samej. Výkon neodkladného opatrenia má vplyv na konanie vo veci samej, keďže tvrdenia rodičov sú protichodné. Otec tvrdí nezáujem matky o dcéru a matka tvrdí, že otec bráni jej kontaktom s dcérou. Súd určil frekvenciu (každý utorok a stredu) a čas telefonického styku (od 17.00 hod. do 18.00 hod.) podľa návrhu matky, ale súčasne súd určil začiatok telefonického hovoru na 17.00 hod., aby sa predišlo možnému čakaniu na telefonický hovor v rozpätí jednej hodiny vymedzenej celkovo na telefonický styk.

Poučenie:

Proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).